

ՆԱՆՈՒՆ ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՆՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Ը

2010 ԹՎԱԿԱՆԻ ՆՈՒՆԻՍԻ 25-ԻՆ ԵՐԵՎԱՆՈՒՄ ՍՏՈՐԱԳՐՎԱԾ՝ ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԶՈՒՎԵՅԹԻ ՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԵՎ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ԽՐԱԽՈՒՄՄԱՆ ԵՎ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ ՆԱՄԱՉԱՅՆԱԳՐՈՒՄ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝ ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՆՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ ՆԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱՐՅԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ

Քաղ. Երևան

18 սեպտեմբերի 2010թ.

Նայասարանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանը՝ կազմով. Գ.Նարությունյանի (նախագահող), Կ. Բալայանի (զեկուցող), Ն. Դանիելյանի, Ֆ. Թոխյանի, Մ. Թովուզյանի, Վ. Նովիանիսյանի, Վ. Պողոսյանի,

համաձայն Նայասարանի Նանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետի, 101-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Նայասարանի Նանրապետության օրենքի 25, 38 եւ 72-րդ հոդվածների,

դռնբաց նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «2010 թվականի հունիսի 25-ին Երևանում ստորագրված՝ Նայասարանի Նանրապետության կառավարության եւ Քուվեյթի Պետության կառավարության միջեւ ներդրումների խրախուսման եւ փոխադարձ պաշտպանության մասին համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունների՝ Նայասարանի Նանրապետության Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Գործի քննության առիթ է հանդիսացել Նանրապետության Նախագահի՝ 27.08.2010թ. ՆՆ սահմանադրական դատարան մուտքագրված դիմումը:

Ուսումնասիրելով սույն գործով զեկուցողի գրավոր հաղորդումը, Նանրապետության Նախագահի պաշտոնական ներկայացուցիչ՝ ՆՆ Էկոնոմիկայի նախա-

րարի փեղակալ Մ. Թումասյանի գրավոր բացատրությունը, հեղափոխելով համաձայնագիրը եւ գործում առկա մյուս փաստաթղթերը, Նայասարանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանը **Պ Ա Ր Զ Ե Ց**.

1. Նայասարանի Նանրապետության կառավարության եւ Քուվեյթի Պետության կառավարության միջեւ ներդրումների խրախուսման եւ փոխադարձ պաշտպանության մասին համաձայնագիրը (այսուհետ՝ համաձայնագիր) ՆՏ-ի կողմից ստորագրվել է 2010 թվականի հունիսի 25-ին՝ Երեւանում:

2. Նշված համաձայնագրի նպատակն է բարենպաստ պայմաններ ստեղծել Կողմերի միջեւ փոխադարձ կապերի համագործակցության զարգացման եւ, մասնավորապես, մի Պայմանավորվող կողմի փարաձքում մյուս Պայմանավորվող կողմի ներդրողների կողմից ներդրումների իրականացման համար:

Նամաձայնագիրը կիրառվում է Քուվեյթի կողմի եւ հայկական կողմի բոլոր ներդրումների նկատմամբ, որոնք գոյություն ունեն կամ կկատարվեն համաձայնագրի ուժի մեջ մտնելու պահին կամ դրանից հետո (հոդված 12):

Նամաձայնագրով Նայասարանի Նանրապետությունը պարտավորվում է, մասնավորապես՝

- խրախուսել ներդրումները եւ ՆՏ փարաձքում ստեղծել բարենպաստ պայմաններ Քուվեյթի կողմի ներդրողների կողմից ներդրումներ կատարելու համար եւ ընդունել այդ ներդրումները ՆՏ օրենսդրությամբ իրեն վերապահված իրավունքների համաձայն (հոդված 2, կետ 1),

- ՆՏ փարաձքում Քուվեյթի կողմի ներդրողների նկատմամբ ցանկացած ժամանակ ապահովել արդար եւ հավասար վերաբերմունք, ինչպես նաեւ լիակատար պաշտպանություն եւ ապահովություն՝ համաձայն միջազգային իրավունքի ընդունված սկզբունքների եւ համաձայնագրի դրույթների (հոդված 2, կետ 2),

- անհիմն կամ խտրական միջոցներով չխոչընդոտել Քուվեյթի կողմի ներդրողների ներդրումների կառավարմանը, պահպանմանը, օգտագործմանը, իրականացմանը կամ փոխանցմանը, ինչպես նաեւ կատարել Քուվեյթի կողմի ներդրողների ներդրումների հանդեպ ստանձնած ՆՏ բոլոր պարտավորությունները եւ հանձնառությունները (հոդված 2, կետ 2),

- ՆՏ փարաձքում Քուվեյթի կողմին փրամադրել ներդրումների օգտագործման, կառավարման, վարման, շահագործման, ընդլայնման, վաճառքի կամ այլ

կերպ րնօրինման նկարմամբ այնպիսի ռեժիմ, որը կլինի ոչ պակաս բարենպաստ, քան այն ռեժիմն է, որը նման իրավիճակներում ՆՏ-ն փրամադրում է իր կամ ցանկացած երրորդ երկրի ներդրողների ներդրումներին՝ ընտրելով այդ ներդրումների համար ամենաբարենպաստ ռեժիմը (հոդված 3, կետ 1),

- ՆՏ փարածքում պատերազմի կամ այլ զինված հակամարտության, պետական արտակարգ իրավիճակների, հեղափոխության, քաղաքացիական խռովությունների, ապստամբության կամ նման այլ իրադարձությունների պայմանով Քուվեյթի կողմի վնասներ կրելու դեպքում կորուստների վերադարձման, փախհատուցման, վնասի հատուցման կամ նման որեւէ այլ կարգավորման մասով ներդրողին փրամադրել ոչ պակաս բարենպաստ ռեժիմ, քան այն ռեժիմն է, որը ՆՏ-ն փրամադրում է իր ներդրողներին կամ որեւէ երրորդ կողմի ներդրողներին՝ ընտրելով ներդրողի համար ամենաբարենպաստ ռեժիմը (բացառությամբ համաձայնագրի 6-րդ հոդվածի կիրառման դեպքերի) (հոդված 4, կետ 1),

- ապահովել, որպեսզի Քուվեյթի կողմի ներդրողների կարարած ներդրումները ՆՏ փարածքում չազգայնացվեն, չսեփականագրվեն, չօտարվեն կամ բռնազավթվեն կամ էլ ենթարկվեն ազգայնացմանը, սեփականագրվմանը, օտարմանը կամ բռնազավթմանը համարժեք՝ ուղղակի կամ անուղղակի գործողությունների, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դա արվում է հանրային նպատակներով՝ ելնելով ՆՏ-ի ներքին կարիքներից՝ արագ, պարզաճ եւ արդյունավետ փոխհատուցման դիմաց եւ պայմանով, որ այդ միջոցառումներն իրականացվում են անխտրականության հիման վրա եւ ընդհանուր կիրառության համապատասխան օրինական գործընթացների համաձայն (հոդված 5, կետ 1, ենթակետ «ա»),

- ապահովել, որպեսզի վերոնշյալ փոխհատուցումը համարժեք լինի սեփականագրված կամ օտարված ներդրումների փաստացի արժեքին եւ սահմանվի ու հաշվարկվի գնահատման միջազգայնորեն ընդունված սկզբունքներին համապատասխան՝ օտարման իրականացման պահից անմիջապես առաջ կամ դրա հանրորեն հայտնի դառնալուց առաջ սեփականագրված կամ օտարված ներդրումների արդար շուկայական արժեքի հիման վրա՝ կախված նրանից, թե որն է ավելի վաղ տեղի ունեցել: Այդ փոխհատուցումը հաշվարկել ներդրողի կողմից ընտրված ազատ փոխարկելի արժույթով՝ գնահատման օրը այդ արժույթի փոխանակման համար գործող գերակայող շուկայական փոխարժեքի հիման վրա, եւ ներառել օտարման իրականացման պահից մինչեւ վճարման օրն ընկած ժամանակահատվածի համար

շուկայում ձեռավորված առևտրային փոկոսադրույքը, որը ամեն դեպքում չպետք է պակաս լինի, քան գերակայող ԼԻԲՈՐ-ի գործող փոկոսադրույքը կամ համարժեքը (հոդված 5, կետ 1, ենթակետ «բ»),

- երաշխավորել Քուվեյթի կողմի ներդրողներին ներդրումների եւ դրանց հետ կապված բոլոր վճարումների ազատ փոխանցումները դեպի ՆՏ փարածք եւ դրանից դուրս, եւ այդ փոխանցումներն իրականացնել առանց անհիմն ուշացումների կամ սահմանափակումների եւ, բացառությամբ բնեղենով վճարումների, ազատ փոխարկելի արժույթով (հոդված 6, կետ 1, 2),

- Քուվեյթի կողմի կամ նրա նշանակած գործակալության կողմից ՆՏ փարածքում կապարված ներդրումների առնչությամբ սպանձնած փոխհատուցման կամ երաշխավորման դիմաց վճարում կապարելու դեպքում ճանաչել փոխհատուցող կողմին՝ այդ ներդրումից բխող բոլոր իրավունքների եւ պահանջների փոխանցումը՝ օրենքով կամ այլ իրավական գործառությամբ, ինչպես նաեւ փոխհատուցող կողմի իրավունքը՝ իրականացնել բոլոր այդ իրավունքները եւ կիրառել այդպիսի պահանջները եւ սպանձնել ներդրումների հետ կապված բոլոր պարտավորությունները սուբրոգացիայի իրավունքով (հոդված 7, կետ 1),

- փոխհատուցող կողմին բոլոր հանգամանքներում փրամադրել այն ռեժիմը, որը փրամադրվում է՝ համաձայնագրի 7-րդ հոդվածի 1-ին կետում նշված փոխանցման իրավունքով ձեռք բերված իրավունքների ու պահանջների եւ սպանձնած պարտավորությունների նկատմամբ, ցանկացած վճարման նկատմամբ, որն ստացվել է՝ համաձայն այդ իրավունքների եւ պահանջների, որն սկզբնապես ներդրողը լիազորված էր ստանալ, համաձայնագրին համապատասխան, փվյալ ներդրման նկատմամբ (հոդված 7, կետ 2),

- Կողմերի միջեւ ծագած վեճերը՝ կապված ներդրումների հետ, հնարավորության սահմաններում կարգավորել բարեկամաբար (հոդված 8, կետ 1),

- եթե նման վեճերը հնարավոր չէ կարգավորել վեճը բարեկամաբար լուծելու վերաբերյալ Քուվեյթի կողմին գրավոր ծանուցում ուղարկելու օրվանից վեց ամսվա ընթացքում, ապա վեճը կարող է կարգավորվել հետեւյալ եղանակներից մեկով՝

- ա) վեճերի կարգավորման կիրառելի, նախապես համաձայնեցված ընթացակարգերին համապատասխան,

- բ) միջազգային միջնորդ դափարանի միջոցով (հոդված 8, կետ 2):

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից եւ ղեկավարվելով Նայասպանի Նանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետով, 102-րդ հոդվածի առաջին եւ չորրորդ մասերով, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Նայասպանի Նանրապետության օրենքի 63 եւ 64-րդ հոդվածներով, Նայասպանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Ց**.

1. 2010 թվականի հունիսի 25-ին Երեւանում ստորագրված՝ Նայասպանի Նանրապետության կառավարության եւ Քուվեյթի Պետության կառավարության միջեւ ներդրումների խրախուսման եւ փոխադարձ պաշտպանության մասին համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունները համապատասխանում են Նայասպանի Նանրապետության Սահմանադրությանը:

2. Նայասպանի Նանրապետության Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի երկրորդ մասի համաձայն սույն որոշումը վերջնական է եւ ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՆՈՂ

Գ.ՆԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ